

Experiències de l'Absolut: mística i místiques

Coordinador:

Víctor Pallejà

.....
**Juan Arnau, Raquel Bouso,
Paul B. Fenton, Agustí
Pàniker, Gabriel Seguí,
Victoria Cirlot, Sergi Grau,
Raimon Arola**

Innegablement des de temps molt antics fins avui, cultures i tradicions, pràctiques i doctrines, arts i literatures han acollit aquesta dimensió particular de la creativitat humana. Bogeria per a uns, el millor propòsit de l'ànima per a d'altres, entre ortodòxia i heterodòxia i enmig de tensions tremendes i dinàmiques extremes, la mística genera opinions antitètiques i contradictòries però no es pot dir que deixi a ningú indiferent ni que sigui històricament insignificant.

Fins i tot dins de les societats més agnòstiques existeixen corrents d'aquest tarannà o amb aspiracions semblants, mai extingides del tot. Per això, un recorregut ampli i introductiu pel món de les místiques ens pot donar una idea de la seva importància i diversitat, així com encetar el debat sobre llur història i possibles trets comuns.

Adreçada a fer un recorregut pels corrents "místics" més significatius, aquesta introducció vol ser una presentació històrica i alhora una introducció crítica i reflexiva sobre el fenomen mateix, ja que són molts els debats que giren al seu voltant.

Coordinador del curs: **Víctor Pallejà de Bustinza.**

[Consulta la programació del curs](#)

[APUNTA-T'HI!](#)

PROGRAMACIÓ DEL CURS

- 24 de gener - **Què són les místiques? Una pregunta i uns quants conceptes paradoxals.** A càrrec de **Víctor Pallejà**, arabista i historiador de les religions. Presentació del programa i objectius del curs. Per què parlem d'experiència i d'Absolut? Mística i místiques: una idea i moltes descripcions. Per què en plural. L'Absolut en la història de la cultura; dins i fora de la religió
- 31 de gener - **Eròtica y ceguera del dato.** A càrrec de **Juan Arnau**, astrofísic i filòsof. Els desafiaments de la uniformització del pensament a l'era algorítmica.
- 7 de febrer - **Mística, budisme i orientalisme.** A càrrec de **Raquel Bouso**, professora del Departament d'Humanitats de la Universitat Pompeu Fabra. El budisme és una religió sense déu. Buda va adaptar les antigues tècniques iòguiques per promoure un estat alliberador d'atenció o consciència plena, donant lloc a diferents experiències meditatives, des de la visualització tàntrica al zen. A la llum d'aquestes, i de la seva recepció, ens preguntarem si podem, i en quin sentit, parlar de mística en el budisme.
- 14 de febrer - **Podem anomenar la qabbalah una disciplina "mística"?** A càrrec de Paul B. Fenton, professor d'estudis hebreus i jueus, Universit  Paris-Sorbonne (Par s IV), França. Farem un assaig per definir la mística i seguidament, presentar una introducció a la Qabbalah, per esbrinar l'adequació entre la definició i el fenomen. Finalment, indicarem la diferència entre la concepció cristiana i les practiques jueves.
- 21 de febrer - **Espiritualitat índica.** A càrrec d'**Agustí Pàniker**, editor i escriptor. Abordarem de manera didàctica un comú patró de mística forjat en l'antiga Índia. Un patró que constitueix el naixement del monaquisme i fins i tot del propi concepte "espiritualitat". Més enllà de diferències doctrinals entre les diferents tradicions, l'axioma índic (que inclou les nocions d'ignorància, sofriment, "jo", acció, transmigració, praxi espiritual, despertar o alliberament) constitueix el fonament soteriològic de les principals tradicions contemplatives de l'Índia: les upanishads, el vedanta, el ioga, el samkhya, la Bhagavadgita el budisme o el jainisme i el trobem al arrere fons de moltes espiritualitats contemporànies.
- 28 de febrer - **Ramon Llull: la mística enamorada d'un laic medieval.** A càrrec de **Gabriel Seguí**, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya. El Llibre d'amic i amat, que és una part del Blanquerna de Ramon Llull. Hi trobem la relació entre l'amic, que és l'home, amb Jesús, que és l'Amat. Per tant, és una mostra de la mística medieval centrada en la Persona de Jesús, expressada en un llenguatge extraordinàriament viu i ple de tendresa, que el fa un text d'una gran modernitat. Endemés, l'autor no és un religiós ni un clergue, sinó un laic, inscrit dins el poderós corrent d'espiritualitat laical de l'època.

- 7 de març - ***El amor de Hadewijch***. A càrrec de **Victoria Cirlot**, professora del Departament d'Humanitats de la Universitat Pompeu Fabra. Aquesta mística neerlandesa de la primera meitat del segle XIII canta a les seves 45 Cançons l'amor a Déu. Ho fa amb paraules, expressions i motius molt similars a com els trobadors (Minnesänger) el seu cant a la dona. La conferència abordarà com és aquest amor de Hadewijch i com es pot entendre des del nostre segle.
- 14 de març - ***Les representacions dels càtars i la mística cristiana***. A càrrec de **Sergi Grau**, professor associat d'Història de la Ciència de la Universitat Autònoma de Barcelona. El catarisme és un moviment cristià que ha sigut interpretat des de perspectives molt diverses. Una d'elles és la que veu aquest moviment com una forma de mística cristiana; però fins a quin punt la reflexió dels càtars proposa una via mística per apropar-se a la divinitat? En aquesta presentació veurem algunes d'aquestes interpretacions, el context en el què apareixen i la relació que tenen amb la religiositat dels càtars.
- 21 de març - ***Mística i alquímia al Barroc***. A càrrec de **Raimon Arola**, professor de la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona. En plena controvèrsia entre la Reforma i la Contrareforma, apareixen unes vies alternatives a la recerca de l'Únic que es basen en l'experiència pròpia i que són un sistema complet en elles mateixes, a part de qualsevol temptació dogmàtica; tractarem d'aquestes dues vies que en part són complementàries, ja que la mística obra el camí cap a l'origen (la gràcia) i l'alquímia cap a l'acabament (la natura).
- 28 de març - ***Místiques dins del islam i els seus opositors: una síntesi introductiva***. A càrrec de **Víctor Pallejà**, arabista i historiador de les religions. La mística dins del Islam ha viscut una història d'atracció i confrontació. El "sufisme" ha estat un dels grans repositoris d'aquestes tendències però no ha estat pas l'únic. Els opositors han estat també diversos i presents fins al nostres dies. Conèixer aquest debat secular aporta moltes claus sobre el món islàmic.

Coordinador del curs

Víctor Pallejà de Bustinza

Expert en pensament àrab i musulmà, investigador de la història de la filosofia i les religions a l'àmbit Mediterrani i asiàtic: aràbic, irànic i turc-mongòlic.

Llicenciat en filologia àrab i semítica, doctorand i diplomad a l'École Pratique des Hautes Études (EPHE, V secció, Ciències de la religió, La Sorbona), exerceix de professor a la UPF (Barcelona). Ha ensenyat a la UOC, UIC, UA i la Universitat de New Haven.

Ha viscut a diversos països àrabs, entre d'altres, Síria, Egipte, Tunísia i el Marroc, a més, ha viatjat sistemàticament a l'Iran, Turquia, Uzbekistan i altres destinacions al Pròxim Orient i Àsia central.

Col·labora i assessora diverses entitats implicades en el diàleg Orient Occident.

Informació d'interès:

Curs setmanal d'1 h 30 min.

Horari: dilluns de 19 a 20.30 h

Inici: 24 de gener de 2022

Final: 28 de març de 2022

Preu:

- 150 € (públic general)
- 75 € (socis de l'Ateneu Barcelonès)

Per a més informació: info@ateneubcn.cat

Data de l'esdeveniment:

Dilluns, 24. gener 2022 - 19:00 a Dilluns, 28. març 2022 - 20:30

Cal inscripció prèvia?:

Si

Preu:

150.00€

Ateneu Barcelonès

Carrer de la Canuda, 6

08002

Barcelona